

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 8.30
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (inserate) se
plačuje od čveterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 175.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 4. avgusta 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

K reviziji štajerskih ljudskih šol glede kra- jevskih razredov.

Deželni šolski svet je v smislu
veljavnih zakonov odredil, da mu mo-
rajo predsedniki okr. šol svetov do
konca avgusta t. l. predložiti svoje ute-
meljene predloge glede spremembe ob-
stoječe uvrstitve ljudskih šol v krajevne
plačilne razrede. V svrhu tega se po-
svetujejo v vsakem okraju posebni od-
bori, ki bodo stavili svoje predloge. O
teh se bo posvetoval in bo svoje sklepe
storil vsak pristojen okr. šolski svet.
Temu materijalu bo potem dodal svoje
mnenje predsednik okrajnih šol. svetov;

končna beseda bo pala pa svoječasno
v Gradcu. V naslednjem podajemo pa
prepučen pregled štajerskih ljudskih
šol (brez istih v Gradcu, Mariboru,
Ptaju, Celju, ki so podrejene mestnim
šolskim svetom), z željo, naj ga vsak
dobro premotri, ki ima kaj govoriti pri
letošnji reviziji. Ker je sistem krajev-
nih plačilnih razredov sistem prera-
čunjene in posebnim ciljem služee
nemške protekcije, torej poln krivic,
ga mi obsojamo. Kako so pa bile do-
slej naše šole zapostavljene, govore
številke pregleda tako jasno, da nam
ni treba zgubljati besed. Pregled je
sestavljen na podlagi „Standesausweis
der steierm. Schulen“ s stanjem 1. maja
1908 in zadnjega ljudskega štetja.

Srednji Štajer.

Tek. št.	Ime okraja	Št. šol	Št. razr.	Plačilni razr.			Prebivalcev na	
				I.	II.	III.	šolo	razred
1	Friedberg	10	20	1	19	—	835	412
2	Vorau	6	12	2	10	—	1330	665
3	Birkfeld	16	29	—	29	—	801	442
4	Pöllau	11	25	1	19	5	955	420
5	Hartberg	23	60	1	33	26	1135	437
6	Frohnleiten	18	36	9	27	—	881	440
7	Weiz	19	49	9	36	4	1202	464
8	Gradec	42	152	43	87	22	1768	488
9	Gleisdorf	14	46	—	28	18	1867	568
10	Fürstenfeld	13	45	11	24	10	1591	462
11	Voitsberg	24	80	32	40	8	1739	522
12	Feldbach	18	54	5	29	20	2525	608
13	Fehring	6	30	—	23	7	2600	520
14	Kirchbach	6	20	—	9	11	2466	739
15	Wildon	12	32	—	14	18	1341	503
16	Stainz	13	33	—	16	17	1253	494
17	Lonč	16	41	14	22	5	1235	483
18	Lipnica	18	59	—	35	24	1700	519
19	Čmurek	15	51	—	19	32	1523	448
20	Radgona	7	30	—	18	12	2198	513
21	Jonica	10	33	—	29	4	1533	465
22	Arnovž	8	29	2	12	15	2156	588
Skupaj		320	966	130	578	258		

Gornji Štajer.

Tek. št.	Ime okraja	Št. šol	Št. razr.	Plačilni razr.			Prebivalcev na	
				I.	II.	III.	šolo	razred
1	Mariazell	8	17	11	6	—	715	336
2	St. Gallen	9	19	11	8	—	833	395
3	Aussee	7	27	27	—	—	1452	377
4	Liezen	8	17	10	7	—	958	451
5	Rottenmann	10	23	9	14	—	977	425
6	Irdning	13	22	9	13	—	605	357
7	Gröbming	7	12	8	4	—	801	470
8	Schladming	6	13	6	7	—	1170	540
9	Eisenerz	5	29	24	5	—	1806	311
10	Aflenz	6	20	15	5	—	1115	335
11	Mürzzuschlag	11	49	49	—	—	1697	340
12	Kindberg	13	53	45	8	—	1435	352
13	Bruck	20	61	30	31	—	1211	397
14	Mautern	6	12	2	10	—	1909	504
15	Leoben	21	108	87	21	—	2048	396
16	Oberzeiring	7	13	6	7	—	857	461
17	Knittelfeld	16	52	24	28	—	1327	407
18	Oberwölz	7	13	8	5	—	790	425
19	Judenburg	18	75	53	22	—	1684	404
20	Muran	15	30	17	13	—	762	381
21	Neumarkt	14	25	7	18	—	715	400
22	Obdach	5	10	9	1	—	859	429
Skupaj		232	700	467	233	—		

Slovenski Štajer.

Tek. št.	Ime okraja	Št. šol	Št. razr.	Plačilni razr.			Prebivalcev na	
				I.	II.	III.	šolo	razred
1	Gornja Radgona	6	28	—	22	6	2106	451
2	Sv. Lenart	7	33	—	19	14	2513	503
3	Marenberg	15	32	4	28	—	1040	487
4	Maribor okolica	38	125	12	72	41	1386	421
5	Ljutomer	10	36	—	31	5	1415	393
6	Slovenjgradec	11	24	8	10	6	1295	592
7	Ptujska okolica	26	97	—	30	67	1846	495
8	Ormož	11	43	—	26	17	1824	466
9	Slov. Bistrica	12	46	—	20	26	1622	423
10	Šoštanj	11	31	—	19	12	1289	457
11	Konjice	21	54	—	28	26	1057	411
12	Gornji grad	11	31	—	29	2	1428	507
13	Vransko	8	28	1	17	10	1355	386
14	Celje okolica	25	84	9	30	45	1591	414
15	Šmarje	14	43	—	20	22	1298	433
16	Rogatec	8	22	2	20	—	1448	531
17	Laško	22	66	—	60	6	1245	415
18	Kozje	15	39	—	18	21	1186	456
19	Sevnica	7	22	—	20	2	1540	490
20	Brežice	13	48	—	23	25	1492	404
Skupaj		291	931	36	542	353		

Dalje prihodnjik

Politična kronika.

a Posl. Udržal o obstrukciji. Posl.
Udržal je govoril dne 1. t. m. v Boh-
danči blizu Pardubic pred svojimi vo-
lilci. Dokazoval je, da obstrukcija agrar-
cev ni navstala iz narodnogospodarskih
nagibov temveč iz političnih: bila je
naperjena proti vladi, katera ni vršila
svojih dolžnosti proti največji parla-
mentarni organizaciji, proti Slovanski
jednoti. Sam (posl. Udržal) ni prijatelj
obstrukcije — v normalnih razmerah.
Sicer pa, kakor se je 4. junija po-
kazalo, se poslužujejo obstrukcije tudi
vladne stranke; s pomočjo barona Bie-
nertha je postala obstrukcija hofähig.
Govornik je pristaš treznosti v poli-
tiki, bil je nasprotnik gesel: proč s
Körberjem, Gautschem, Beckom, s se-
danjo vlado pa treba delati izjemo.
Vse njeno ravnanje je zasmehovanje
ravnopravnosti in ravnocenosti, je sra-
motenje cesarjevega gesla: viribus unitis
(z združenimi močmi), sramotenje na-
pisa na parlamentarnem posloju: pra-
vičnost je temelj držav. V zadnjih
letih ni bilo v Avstriji bolj veliko-
nemškega kabineta kot je Bienenrothov.
Govoreč o bodočnosti, o nalogah Slo-
vanske jednote, je izrazil posl. Udržal
upanje, da se Jednoti posreči vstvariti
kompaktno slovansko organizacijo, ka-
tera se bode uspešno postavila proti
gospodovalnosti Nemcev. Nemci se mo-
rajo sprijazniti z istinitostjo, da Av-
strija ni in ne bode nemška država.
Že po vzakoničnosti volilne reforme je
bilo jasno, da je nemški nadvladi od-
zvonilo; zato so se Nemci v državnem
zboru upirali proti demokratizaciji vo-
lilnih redov ter bodo to komedijo kakor
vse kaže tudi v deželnem zboru (češkem)
ponavljali. Končno je spregovoril posl.
Udržal tudi še o socialnih in kultur-
nih vprašanjih. „Čas“ pravi o tem:
„Ni dvoma, da je posl. Udržal branil
obstrukcijsko taktiko svoje stranke
spretno in tudi spodobno; vabil je so-
cijalne demokrate na skupno delovanje

na narodnem polju, kar je v dobi
ostrih in žalostno nizkotnih polemik
med agrarci in soc. demokracijo častna
izjema, katero treba zabeležiti. Toda
kljub vsej spretnosti so razlogi posl.
Udržala slabi, da še več, prazni. Vse,
kar je pravil o nemški gospodoval-
nosti, o pristranosti Bienenrothove vlade
itd. je res, toda kaj iz tega sledi za
obstrukcijo, katera ni škodila ne Nem-
cem ne vladi in katera Slovanski jed-
noti ni koristila; pač bi jo bila kmalu
razbila?“

a Euharistični kongres v Dubrov-
niku je začel 3. t. m. Pričakuje se,
da se shoda udeleži 14 škofov in nad
5000 duhovnikov, shod bo trajal 3 dni.
Na dnevnem redu stoji tudi razprava:
o obrambi proti modernizmu. Med go-
vorniki je vpisan tudi ljubljanski škof
Jeglič, kateri nam je še odgovora dol-
žan, kaj je z novo katoliško dogmo,
katero je proglasilo njegovo glasilo
„Slovenec“ „o vsemožnosti ču-
dodelne Device“. Bode li škof dr. Jeglič
v Dubrovniku govoril o tem modernizmu
njegovega duhovstva na Kranjskem?

a Na shodu nemško naprednih po-
slancev iz planinskih dežel v Mariboru
so ti gospodje „neobvezno“ razprav-
ljali o političnem položaju. Rekli so,
da slovenski obstrukcionisti izjavljajo
na svojih shodih, da bodo nadaljevali
obstrukcijo, dokler ne dobe Slovenci
popolne narodne ravnopravnosti, iz
česa treba sklepati, da niso obstruirali
zaradi kmetske odveze v Bosni, kakor
so to spočetka trdili. Nemškonapredni
poslanci so odločno proti temu, da bi
se Slovincem dajale kake koncesije;
proti vladi, ki bode dajala Slovanom
kake koncesije, bodo Nemci izvajali
posledice. Ti nemški kulturniki so se
tudi zelo zadirali v finančnega mini-
stra, ki je skazal Slovincem to neču-
veno naklonjenost, da jim je dovolil
sredstva za ustanovitev državne obrtne
šole v Ljubljani! Ako bode vlada Slo-
vencem tako naklonjena (to je v res-
nici nečuvno, da se Slovincem dovoli

za njih denar tudi ena šola!), odpadejo za Nemce vsi obziri proti njej. Prav tako so ti „svobodoljubni“ Nemci proti parlamentarizaciji kabineta, ker bi bilo to samo Slovencem na korist! Oni hočejo, naj se kriza reši v njih smislu, to je tako, da bodo samo Nemci vladali in gospodarili v državi in da bode parlament plesal po njih piščalki sicer naj gre rajše vse na kose. — Beležimo to izjavo nemških naprednih politikov ter dodajemo kot olajševalno okolščino, da so se v Mariboru posvetovali nemški napredni poslanci štajerski in koroški.

a **Revolucija na Špankem** je kakor uradna poročila zatrjujejo definitivno zatrta, po vsej deželi je zopet mir, ljudstvo se vrača na delo; železnice zopet vozijo in tudi parniki nadaljujejo svoje redne plovitbe. Vlado listi poročajo, da je vsega skupaj palo kakih 3000 ljudi v teh nemirih in bilo požganih 35 samostanov. Koliko resnice je na teh vladnih poročilih in podatkih se bode pokazalo še le kasneje.

a **Iz Melille** poročajo, da so marokanski glavarji pisali španskemu poveljniku Marini pisma, v katerih mu dajejo na znanje, da bode vojske takoj konec, ako se Španci nmaknejo z marokanskega ozemlja na svojo teritorij. Med temi glavarji je tudi Buhamara, ki je Špancem „prodal“ one rudnike, zaradi katerih je navstala ta nesrečna vojna. Kabili so dobro oboroženi ter stoje trdno na svojih pozicijah.

a **Kretsko vprašanje**. V seji mladoturškega komiteta je bilo sklenjeno, da ako vladi ne bo mogoče do prihodnje seje ugodno rešiti kretskega vprašanja, se bode organizirala posebna narodna vojska, s katero hočejo takoj prekoračiti meje ter zasesti grško provinco Tesalijo. — Kakor se vidi, hočejo Mladoturki na vsak način vojsko.

Sokolska slavnost v Ljutomeru.

Nemčurji in naši klerikalci so se zaganjali v bratski slogi v prireditvi Murskega Sokola; prvi so računali na to, da bo vse drlo v menda nalašč za to naročen cirkus, toda popoldanska predstava se zaradi sokolske slavnosti niti ni mogla vršiti; pa tudi bevskanja zvezarskih listov ni upošteval živ krst, bila je to prej ko slej reklama za sokolsko slavnost. Hvala!

Prvi avgust 1909. bo označen z zlatimi črkami v kroniki Ljut. Sokola, kajti slavnost je uspela v vsakem oziru izbornu.

Raz vseh slovenskih hiš razun ene so vihrale hrvaške in naše trobojnice v pozdrav bratskemu Sokolu iz Varaždina. Ob 9. uri predpoldne se je vršil sprejem dragih Hrvatov in Hrvatov; deputacija Murskega Sokola z dr. Chlonpkom na čelu jih je povedla z godbo v trg, kjer jih je ljudstvo navdušeno pozdravljalo. Osobito so bile brhke Sokolice predmet navdušenih ovacij.

Ob 3. uri popoldne so odkorakala sokolska, gasilna in veteranska društva na veselilni prostor, kjer se je zbrala velika množica občinstva; ni nam treba še posebej poudarjati, da je bilo naše zavedno kmetsko ljudstvo v pretežni večini. Pa tudi inteligenca je bila zastopana prav častno. Videli smo drage goste iz Varaždina, Središča, Ormoža, Sv. Miklavža, Sv. Tomaža, Sv. Bolfenka, Ivanjkovca, Svetinj, Male Nedelje, Gornje Radgone, Sv. Križa, Veržeja, Ljubljane, Maribora, Gradca itd. Izmed duhovščine je bil prisoten g. Peter Skuhala.

Prišedši v log je v vznesenih besedah nagovoril navzoče starosta M. S. dr. Drag. Chlonpek; specijelno je pozdravil sestre in brate bratskega va-

ražinskega Sokola, ki so se tako častno odzvali pozivu Ljutomerskega Sokola. Slovenci ob sličnih prilikah vsikdar z radostjo pričakujejo milih gostov iz Hrvatske. Brat starosta roti občinstvo, naj se ne meni za razne napade od nemškutarske in klerikalne strani, temveč naj sodi sokolsko društvo po njegovem delu. Na iskren pozdrav reagira odbornik varaždinskega Sokola br. Bogdan Svoboda v jedrnatem govoru ter zaključil svoj odzdrav z „Lepa naša domovina“. Iz sto in sto grl je zadonela naša divna himna po širnem gaju.

Za tem se je pričela javna telovadba. Načelnik br. Stanjko in vadiatelj br. Sagaj smeta biti povsem zadovoljna s svojim trudom. Pomisliti je treba, da se rekrutirajo telovadci M. S. po večini iz okoliških fantov, ki prihajajo po težkem delu po uro daleč k vaju. Iz trga je le par častnih izjem, dočim se loteva nekaterih gospodov neka neopravičljiva komodnost. Murski Sokol je proizvajal proste vaje, ki so uspele najboljše; pri vajah na drogu in bradlji je bilo opaziti sicer precej hib, toda iz gori omenjenih razlogov ne smemo soditi prestrogo. Brez dvoma pa napreduje M. S. vedno bolj ter mu gre relativno vsekakor pohvalna kritika.

Naravnost divili smo se pa na stopu varaždinskih Sokolic, ki so pod vodstvom br. Slava Palmoviča izvajale rajalne vaje z likom in kijne vaje; graciozno in precizno v vsakem gibu. Burno odobravanje gledalcev je sledilo čilim Sokolicam, ko so v strumnem korakanju zapuščale telovadišče. Pod vodstvom vadiatelja br. Ilija Kovačevića so nastopili telovadci varaždinskega Sokola na konju in bradlji; izredni užitek nam je nudil vzorni oddelek hrv. Sokolov na drogu, osobito so se odlikovali trije bratje Palmoviči. Vsa čast sestram in bratom varaždinskega Sokola!

Telovadne vaje je spremljala središka godba pod priznanim vodstvom g. F. Serajnika; igrala je izbrane komade koncertne kakor tudi za ples neumorno in dovršeno. Pevske zборе je vodil znani naš g. Fr. Zacherl, ki je v vseh narodnih društvih najagilnejši činitelj.

Po oficijelnem delu se je nudilo občinstvu obilo razveseljevanja. Omenimo gostilno „k Sokola“, kjer je gospodarila ga. Seršenova, v šotoru za srečolov: ga. Jul. Kukovčeva, ga. Veseličeva in gca Milka Karbova, v bufetu so stregle ge. dr. Chlonpkova in dr. Grossmanova, gca Velnar, M. Čagran in M. Hercog, v šotoru za sladoled ga. M. Kukovec; v kavarni pa so pridno servirale ga. Kocuvan in gce Olga Cvahte, Angela Karba in Mara Kocuvan. Šopke, konfeti, narodne koleke itd. so razpečavale gce F. Čagranova, Lahova, Puconjova in Seršenove. Mnogo smeha je povzročil brzofotograf in ruska policija; gg. Muršec in Dolamič s svojo naravno komiko sta imela vedno dovolj hvaležne publike. Zvečer so se zažigale rakete in umetni ogenj. S predpripravami so se vrlo trudili gg. Brumen, Horvat in Veselič. Popolnoma umestno je bilo, da se je opustila nameravana konkurenca lepotic, ki gotovo ne sodi za naše malomestne razmere.

Murskemu Sokolu pa čestitamo na krasnem uspehu te slavnosti; življenske sile mu ne manjka, torej krepko naprej po začrtani poti!

Štajerske novice.

v Danes zvečer se vrši za veliko narodno slavnost, katero priredi „Zveza narodnih društev“ v nedeljo 12. sept. t. l. v vseh prostorih celjskega „Narod-

nega doma“, prvi sestanek celjskih dam, ki bodo sodelovale pri slavnosti. Povdarjamo izrečno, da so vabljene vse celjske narodne dame brez izjeme in prosimo, da brez osebne vabila pridejo danes zvečer vse na prvi razgovor o pripravljalnem delu.

v **Posvečuj praznike**. To cerkveno zapoved so pred par leti vpoštevali pri avstrijski vladi v toliko, da so vsa ministerstva odredila izplačevanje plač vsem državnim uslužbencem zadnji dan v mesecu, ako je prvi dan naslednjega meseca bila nedelja ali praznik. Tej odredbi se je pridružila tudi deželna uprava z odlokom, da je treba na isti način v enakih slučajih tudi deželnim vslužbencem izplačevati plače. In tako je bilo davčnim uradnikom mogoče vsako nedeljo uradne skrbi v nemar pustiti ter ta dan nameniti osebnemu razvedrilu. Ta odredba je bila mnogoletna zahteva davčnih uradnikov. Po neprestanem moledovanju se je dotične odredbe izdalo z izjemo jednega ministerstva, in sicer ravno onega, katerega je v prvi vrsti dolžnost varovati verske zahteve in zapovedi. Ministerstvo za bogočastje in ponk je ostalo pri nadaljnjem boguljubnem trpinčenju davčnih uradnikov. Zaradi gospodov duhovnikov se mora vsake nedeljo ki pride na 1. katerega meseca po celi državi v davkarijah uradovati. Gospodje klerikalci, ki ste sedaj na vrhu, storite kaj Bogu na čast in ljudem v korist.

v **Slovenskemu učiteljstvu v mariborskem okraju!** Do letos so zborovali slovenski in nemški učitelji mariborskega šolskega okraja skupaj in razpravljali seveda v nemščini. Letos so se ločili in so zborovali posebej po narodnostih in vsakdo je pričakoval, da se bo po odstranjenju „ovir“ na uradni konferenci govorilo samo slovenski, ker ni bilo niti enega nemškega učitelja prisotnega, na katere se je prej jemalo ozir. Pa motil se je, kdor pozna naravno logiko. Predsednik ni črnil besedice slovenski in eden referent je referiral o slovenskih Lavtarjevih računicah, namenjenih slovenskim šolam — v nemščini!

v **Pomanjkanje krme** bode letos vsled spomladanske suše še veliko hujše in občutljivejše ko lansko leto. Gotovo je že, da bode letos krma še veliko dražja ko lani. Nujna potreba je, da mislita dežela in država kakor vse merodajne korporacije že sedaj na obsežno pomožno akcijo.

v **Sokolski dom in — kavarna „Merkur“**. Na naslov višjih vojaških oblasti! Tukajšnjim slovenskim vojakom je bilo zadnjič prepovedano, da bi se udeležili veselice v „Sokolskem domu“, dasi je potekla kar najmirnejše in ni bilo o kakem „nacionalnem“ hujskanju ne duha ne sluha. Ako bi pa že bili naši vojaški paše v Celju tako „mednarodni“, bi morali prepovedati častnikom tudi poset kavarne „Merkur“ v Celju, kjer se zbira znani zloglasni cvet celjskih ulic, odkoder se je zadnjič kar brez vsakega povoda sramotilo naše sokole in kjer vlada taka nemška zaigranost, da se postavi Slovenca, ki se slučajno zmoti v kavarno, takoj na cesto. Ako se ne dovoli vojakom, ki nosijo itak le kratek čas vojaško suknjo, udeležba na narodni slavnosti, se naj prepove častnikom poset nemškonacionalne kavarne. Mi hočemo jednako-pravnost!

v **„Pettauer Knabenkapelle“** je strašila zadnjo nedeljo in pondeljek po Celju. Priredila je menda tukaj par „koncertov“. No, o umetniški vrednosti te godbe se ne bomo pričkali, iz zgolj človeškega stališča pa moramo strogo soditi, da nemškutarija pod pretvezo umetnosti izrablja mlade, še nerazvite dečke ter jih trpinči po svetu s tako

težavnim delom, ki ubije celo stare, odrasle, izkušene godce. Videli smo včeraj zjutraj te dečke na postaji ko so se odpeljali iz Celja. Človek se jih je moral kar zbiti; tako so izgledali, kakor da bi tekom dveh ur hoteli vsi pomreti. Trpinčenja živali oblasti zasledujejo, radovedni smo, ali si bodo pač upali vsaj namigniti paši Orniču, da taka trpinčenja na mladih dečkih niso dovoljena. Ob enem omenjamo, da so fantje zaigrali včeraj pred svojim odhodom iz Celja tudi na peronu tukajšnje postaje par komadov. G. postajenačelnik je igral pri tem, kakor je bilo opaziti, nekakega protektorja mladih dečkov. Kaj bi postajenačelnik rekel, ako bi zaigrala tam kaka slovenska godba? Bomo enkrat poskusili! Sicer si pa naj zapomni, da ne bomo pozabili, kakor je letos ob priliki vsenemške pevske slavnosti dal postajo na čast nemškim razgrajcem okrasiti. Naj ve, da bomo prihodnje leto ob priliki sokolskih slavnostij v Celju tudi mi zahtevali isto pravico. Zdaj pa premisljajte s tem, g. postajenačelnik, opozorili smo vas dovolj zgodaj na vaše nemškonacionalno postopanje!

v **Točo** smo imeli tudi včeraj v Celju in okolici. Napravila je precej škode po vrtovih, poljih in brajdah.

v **Tatvina**. Gostilničarju Lovraču na Zg. Hudinji je ukradel neki Franc Brencce 140 K. Brenceta je že orožništvo zaprilo.

v **Poročila** sta se danes v Žalcu g. Rudolf Stermecki, trgovec v Celju in gđc. Fanica Vabič iz Žalca. Častitamo!

v **Iz Gotovelj**. Naš novi občinski odbor je pretečeno soboto izvolil za župana zopet gospoda Andreja Antloga. Vrlemu možu se je podelila ta čast že četrto upravno dobro. To pot je bil izvoljen enoglasno. Pač najlepši odgovor njegovim nasprotnikom!

v **Iz Gornjega grada**. Bilo je križev teden. Ljudje so šli v procesiji k Novišti. Nazaj grede pogovarjale so se ženske s hribov o letini in drugih takih stvareh, ki najbolj zanimajo našega kmeta. Nazadnje je prešla govorica tudi na šolo v Šokatu. Tu začne ena izmed mamic pripovedovati, kakšni so gospod kaplan, da so njeno hčerko kar na roke vzeli in po šoli nosili, kakor jej je dekle pripovedovalo, in slednjič še pristavila. To pa se mi od njih prav nič ne dopade. K tej povesti ni treba nobenega komentarja tistemu, ki kaplana Berka in njegove manire pozna. Pribijemo samo to, da cerkvene oblasti proti kaplanu Berku ne ganejo mezinca in pustijo, da pripravlja on za birmo otroke, katerim so že različni kaplani „špaseteljni“ dobro znani. Mariborskemu konzistoriju pa častitamo, da ima takega duhovnika.

v **Poetični dr. Verstovšek**. V nedeljo je govoril dr. Verstovšek na Holmcu pri Slovenjgradcu zbranim klerikalnim „mladeničem“. Iz volilnega boja so še znani njegovi poetični izjavi o „zelenemu Pohorju“ in njegov klasični rek, da „voli pomrjejo“. Tudi v Holmcu je začel govoriti o vremenu in potem v ekstazi zaklajal z ginljivim pogledom navzgor: „Glejte, nebo je jasno in čisto kot kurje oko...“ Po kmečkih obrazih je spreletel vesel nasmeš, Pišek je gledal žalostno, dr. Hohnjec divje. Poštenjaka Prešenjaka ni bilo zraven.

v **Klerikalni pomožni odbor** se je osnoval za pomoč po toči prizadetim krajem v Slov. goricah.

v **Čudna ponočna zabava**. V Ptujju je streljal po noči neki Emeršič pred vilo sodnega svetnika Schwabeja. Jedna krogla je priletela skozi okno v sobo in se zarila ravno nad pisalno mizo v zid. Slučajno ni bil nikdo v sobi. Emeršič se bo za to čudno zabavo zagovarjal pred sodiščem.

Cena živine in cena mesa. Vkljub temu, da prodajajo kmetje živino po sramotno nizkih cenah, vendar nočejo tudi mesarji znižati cen za meso, ki so že neznosne in jemljejo zlasti po naših mestih ubožnejšemu človeku vsako možnost, da bi si privoščil kosček mesa. V Mariboru hoče meščanstvo sklicati poseben shod, ki se bode bavil s tem vprašanjem. Kaj pa v Celju? Naš magistrat še ni nikoli storil ne jednega odločnega koraka, da bi vsaj olajšal neznosno draginjo mesa, vkljub temu, da pod tem trpijo baš najzvestejši podporniki celjskega nemštva, uradniki, obrtniki in delavci. Magistrat se boji mesarjev, omenjeni stebri celjskega germanstva pa magistrata; in tako se brez ugovora plačnje nepreje.

v Toča je v pondeljek napravila precej škode v Trnovljah in okrog Št. Jurja. Želimo, da da celjsko okr. glavarstvo takoj ogledati in preceniti škodo.

z Planinske vesti. Raz odrastek Mrzle gore se je celi teden udiral skalovje, ki je letelo blizu slapa pod Rinko kot droben prah navzdol. Nemška pot je zaradi nevarnosti padanja kamenja za sedaj zaprta. Potovanje po slovenski stezi in do slapa pod Rinko je brez vse nevarnosti. — Frischaufov dom je do konca julija obiskalo 150, Kamniško koč na Kamniškem sedlu 167, Češko koč pod Grintavcem 60 in Zoisovo koč na Kokrskem sedlu pa 26 oseb.

Raz Skuto so se tudi koncem julija odtrgovale ogromne skale, da je hoja na Skuto ravno v vznožju proti Streži nevarna. Čez nekaj časa se ta del póta popravi. — Na novo se se zaznamenovali poti na Tursko goro in Rinko od vrha Turskega žleba. — V Turskem žlebu je železje: klini, stopnice in vrvi v popolnem redu in potovanje brez nevarnosti.

Dne 29. julija je lajtnant Avgust plem. Weyssner iz Gradca z učiteljsk. nikoma Ivanom Kovačem in Ivanom Michlerjem iz Ljubljane prvič prišel iz Kamniškega sedla čez skoraj navpične skale na Planjavo. Tura je težavna, radi krhkega kamenja nevarna in je trajala 5 ur do vrha.

Celjskim Nemcem se ljubi iz podrtin nekdanje koč zgraditi novo, ker v slovensko ne marajo hoditi, dočim pa drugi Nemci niso tako ozkosrčni. Zgradba nove koč bi bila nesmiselna, ker so v Frischaufovem domu turisti vseh narodnosti gostoljubno sprejeti.

Proda se v Dravski dolini sredi lepega trga hiša, ki je jako pripravna za gostilno oziroma za prodajalno. V njej je tudi prodaja tabaka. K hiši spada tudi nekaj posestva. Cena nizka. — Naslov pove tudi naše uredništvo.

v Pogorela so 28. jul. posestniku Gračnerju v Planini vsa poslopja, živina in krma. Škode je okrog 10 tisoč kron.

v Pobjo V Šerugovem vinotoču v Kicarju pri Ptujju je nastal minulo nedeljo pretep, v katerem je neki Kovačič tako hudo udaril posestnikovega sina Alojza Goloba z motiko po glavi, da je padel na tla in za nekaj minut umrl.

v Vlak je povozil na koflaški železnici bl. Gradca 16 letnega čvrstega dečka. Po zunanosti mrliča soditi, mora biti kak obrtni učenec, ki se je sam vlegel pod vlak.

v Poštna oddaja se bode ustanovila v Šmartnem na Pohorju. Pošta se bode odnašala v Sl. Bistrico.

v V Dravo je skočil minulo nedeljo v Mariboru 20 letni krojaški pomočnik J. Ferenc iz „kolonije“ in utočil. Imel je s svojimi domačimi nek prepis, na kar je zapustil stanovanje in šel v smrt.

v Sramotna reklama G. Steinklauber iz Pragerskega sedaj razglaš

po nemških listih, da je odredil železniški uradnik g. Mihelčič po naročilu graškega inšpektorata Južne železnice tehtanje vagonov s Steinklauberjevo opeko. Torej je nemški klerikalec Steinklauber popolnoma neopravičeno napadel slovenskega uradnika, da bi mu škodoval a sebi napravil reklamo!

Kranjske novice.

o Odiranje kmeta. „Slov. Narod“ poroča — odgovornost za resničnost prepuščamo njemu! — da klerikalno „Vzajemno podporno društvo“ v Ljubljani računa svojim dolžnikom-kmetom do 9% obresti. O klerikalni „Ljudski posojilnici“ pa pravi, da računa raznim gospodom po 4½% kmetom pa po 5½ in še više % obresti. To je skoro neverjetno postopanje in smo radovedni, kako bo „Slovenec“ odgovoril. Če bo psoval, bo to za nas potrdilo resničnosti teh trditvev. In ti ljudje se bijejo na prsa: mi smo prijatelji kmeta. Komedijanti!

o Na Bled je prišel na letovišče slavni srbski pesnik Pero Ođavič, ki se jako zanima za slovensko književnost in slov. kraje.

o Novi Ciril-Metodovi podružnici sta se ustanovili letos v Domžalah in Vir-Dobu.

o Jamski muzej se ustanovi v Postojni v najkrajšem času.

o Po 20. septembru. — Kakor bajka se čuje iz sosedne kranjske dežele poročilo „Slov. N.“, da je društvo za otroško varstvo v logaškem sodnem okraju razpošiljalo za svojo veselico poleg slovenskih tudi — nemška vabila. — Žalostno!

Koroške novice.

z Stavljajo stavci v Gutenberg-hausovi tiskarni v Celovcu.

z V Svetinlvasi na Koroškem je 2. t. izbruhnil velikanski požar, ki je do večeraj uničil 20 poslopij. Natančnih poročil še ni.

Po svetu.

o Velik požar v Draždanih. Mesto Draždane ima liki dunajskemu pratra svoj „Vogelwiese“, na katerem nudi v poletnem času nebroj različnih zabavnih zavodov in velikih gostiln. Draždancem razvedrilo. V ponedeljek zvečer okrog 6. ure je pa v neki gostilni, kjer so prodajali glasovite norimberške klobasice, vsled neprevidnosti gosta, ki je vrgel gorečo vžigalico v zastor na vratih, ogenj, ki se je kmalu razvil v ogromen požar. Zmešnjava, ki je nastala, je nepopisna; v vseh šotorih in gostilnah je bilo navzočih okrog 40 tisoč ljudi, ki so skušali v divjem begu uiti pogubonosnemu elementu. K sreči ni nikdo razun 3 vojakov, katere je ubila eksplozija plina, mrtev. Pogorelo je 60 velikih šotorov, okrog 40 vrti-ljakov in 60—80 manjših šotorov in prodajal. Prizadetih je mnogo Avstrijcev; škoda znaša dva milijona mark.

o Boj med delavci in delodajalci na Švedskem. Vsled gospodarske krize minulo zimo so začeli švedski delodajalci pomanjševati delavske plače in podaljševati delavni čas. S tem seveda niso bili delavci zadovoljni, vsled česar so se začele stavke in manjši boji. Minuli teden so se vršila vsled teh nevzdržljivih razmer pogajanja med zvezo delodajalcev in delavsko organizacijo, ki so se pa razbila. Delodajalci so na to izključili nad 100 tisoč delavcev od dela. Delavstvo misli danes, 4. avgusta odgovoriti s proglasom splošne stavke. Začel se bode s tem velikanski plačilni boj, o čegar izidu se danes še ne more ničesar gotovega reči.

o Pri mednarodni sokolski tekmi v Luksemburgu, katere so se udeležili Francozi, Čehi, Slovenci, Italjani in Luksemburžani, so dobili Francozi I., Čehi II., Italjani zadnje darilo.

z VI. mednarodni kongres psihologov se vrši te dni v Ženevi.

z Požar v Osaki, največji japonski luki, je popolnoma uničil severni del mesta. Vsega skupaj je pogorelo 15.368 hiš (kakor znano, imajo Japonci hiše le za eno družino), 11 uradnih poslopij, 8 šol, 4 banke in 10 tovarn. Evropska podjetja niso prizadeta. Vzrok temu, da se je ogenj tako naglo razširil, so ozke ulice. Tisoče in tisoče družin biva pod milim nebom. Živeža manjka. Zarovalna vsota znaša le okrog 2 milj. kron. Boje se mnogih polomov. (Mesto Osaka je štel leta 1903 995.000 prebivalcev.)

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Sklicanje češkega deželnega zbora in češki listi.

z Praga, 4. avg. Vsi češki listi z zadovoljstvom pozdravljajo nameravano sklicanje češkega deželnega zbora koncem septembra.

Iz Španije.

z Cerbere, 4. avg. Iz Barcelone poročajo, da je dospela tja bojna ladja „Temerario“ z mnogimi njetimi revolucionarji na krovu. Ljudstvo zahteva, naj se jih spusti. V tovarnah že delajo.

z Barcelona, 4. avg. Mesto ima zopet svoje navadno lice. Boji po ulicah so zapustili ponekod strašne sledove, osobito na ulici San Pablo, koder se je največ bojevalo. Občinski svet je v svoji seji s posebno resolucijo ostro resolucijo obsodil povzročitelje nemirov.

o Barcelona, 4. avg. Po nekaterih pokrajinskih mestih še traja upor naprej. Iz Monrose poročajo, da so uporniki zažgali tam 3 cerkve. Pri boju z vojniki je padla 1 oseba, 2 ste težko ranjeni.

Mobilizacija na Turškem?

o Solun, 4. avg. Kakor se čuje, je odredil vojni minister mobilizacijo v jednom obmejnem vilajetu in ukazal, da ima biti pripravljenih od II. kora 50 bataljonov.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

110. dan razprave.

Drž. pravdn. Accurti reflektira na predlog dr. Budisavljevića. Pravi, da je smisel obtožnice čisto drug, kakor ga razlaga dr. B. Obtožnica ne trdi, da so srbske poljedelske zadruge kot take javno delale kaj kaznivega, trdi se le, da so pojedini obtoženci zlorabili te institucije v svoje namene. Protivi se predlogu o zaslišanju prič glede svrhe in ciljev teh zadrug.

Dr. B. pobija Accurtijeve trditve ter pravi, da on (Accurti) sam ne pozna natanko obtožnice.

Dr. Popović hoče staviti jako nujen predlog. Predsednik opozarja, da da vsakemu zagovorniku samo enkrat besedo in da mora takrat staviti vse predloge.

Dr. Popović vzbudi nato z nekim odkritjem senzacijo občinstva.

Pripoveduje obširno, kako je Nastič v Belgradu nagovajal nekega dijaka Šarića, naj bi mu pomagal pri teroristični akciji v Srbiji. Obljubil mu je dati bombe, s katerimi bi po njegovem načrtu spustil v zrak vladno palačo v Sarajevu. Za to da bo dobil cele kupe denarja. Šarić pa mu ni šel na limanice. Dr. P. predlaga, naj se zasliši to pričo in obenem njegovega strica paroha Subotića. Nadalje pripoveduje dr. P. obširno, kako je Nastič v zvezi z L. Dimitrijevičem in Simo Jovanovićem hotel osnovati v Bosni nekaj informacijski biro za Črno goro. L. Dimitrijević je poslal črnogorski vladi lastnoročno pisan račun za 20.000 kron, ki jih pa črnogorska vlada ni hotela plačati. Iz vsega od dr. P. iznesenega materijala izhaja, da je bil Nastič res agent-provocateur in da ni bil v cetinjskem procesu samo priča, ampak — acteur.

Tržne cene.

3. avgusta.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 31'25 za december 29'75, za marc 29'75, za maj 29'75. Tendencia mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'90, nova kampanja K 23'10. Tendencia mirna. — Vreme: lepo.

Budimpešta, 3. avgusta. Pšenica za oktober K 13'84, pšenica za april K 14'07, rž za oktober K 10'07, oves za oktober K 7'64; koruza za julij K — koruza za avgust K 7'73, ogrščica za avgust K 13'85. Pšenica se zadostno ponuja. Promet 60.000 met. st. Pšenica v efektivi in ostalo pri starih cenah. Vreme: vroče.

Budimpešta, 3. avgusta. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 140 do 142 vin., mlade, srednje 142 do 144 vin., mlade, lahke 143 do 144 v.; zaloga 30.461 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 166.—, namizna slanina 149.—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 3. avgusta:

Cene nespremenjene. Skoro nobenega prometa. Ponudbe konzumentov in producentov niso mogle priti v sklad. Tudi v pšenici ni bilo kupčije.

Zahvala.

Ob izgubi najine iskreno ljubljene hčerke

TONIKE

izrekava tem potem vsem prijateljem in znancem za njih iskreno sočutje svoje globoko čutečo zahvalo. Zahvaljujeva se izrecno tudi čast. gospodu dekanu Ivanu Bohancu za njegovo izredno naklonjenost, izkazane najini nepozabljivi hčerki. — Prisrčna hvala vsem!

Franz Weber Antonija Weber
c. kr. orož. stražmojster
starši.

Šmarje pri Jelšah, 3. avg. 1909.

2 učenca

s primerno šolsko naobrazbo se sprejmeta v trgovino knjig in papirja **Antona Umeka** v Brežicah. 369 3-1

Občina trg Žalec sprejme

redarja,

ki naj bi bil tudi občinski in posojilniški sluga. — Plača 800 kron, prosto stanovanje in službena obleka. 370 2-1

Malo novo hišo

(2 mali stanovanji v pritličju, 2 čedni podstrešni sobi, vrt), ravnokar zgrajeno na mojih stavbiščih v **Zavodni** **takoj prodam.**

Vinko Kukovec, stavljal podjetnik, Celje

Steckenpferd-

lilijno mlečno milo

najmileje kožno milo kakor tudi proti solnim pegam!

— Dobiva se povsod! —

OTVORITEV NOVE TRGOVINE

Usojava si naznaniti, da sva ustanovila v Celju, Graška cesta št. 7 pod tvrdko:

GORIČAR & LESKOVŠEK

na lastni račun popolnoma na novo urejeno trgovino s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem in vsemi v to stroko spadajočimi predmeti na drobno in debelo. Opirajoč se na temeljito strokovno in krajevno znanje, bodeva v položaju nuditi najboljše blago po nizkih cenah, in cenjene odjemalce v vsakem oziru zadovoljiti. V nadi, da nama naklonite Vaše zaupanje, priporočava se za obisk našega novoustanovljenega podjetja, zagotavljajoč Vas najkulantnejše in solidne postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

GORIČAR & LESKOVŠEK.

365 2-1

Darujte za „Narodni sklad“!

R. Diehl

žganjarna, Celje
priporoča svojo veliko
zalogo doma žgane sli-
vovke, tropinovca bri-
novca, vinskega žganja
in domačega konjaka.

25 2-60

Akvizijski potovalni
uradnik

s stalno plačo se sprejme
pri dobro vpeljani priznani
tuzemski zavarovalni družbi
za življenje. — Ponudbe
je nasloviti pod „Reise-
beamter“ 20.000/143 F
na anončni biro Jos. A.
Kienreich, Gradec Sack-
strasse št. 4.

Odvetnik dr. Ivan Fermevc

si usoja naznaniti, da je **otvoril** svojo
odvetniško pisarno v Ptuj,
v hiši zdravnika gospoda dr. B. Štuheca,
Poštna ulica št. 19.

Poštna hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopoldne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzejavi: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnim
obratom.

Izvrševanje vseh stavbe-
nih del kakor stopnic, fasad,
podbojev, pomolov, nastavkov
itd. iz različnih kamenov in
cementa.

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in krstnih
kamnov itd.

Brušenje, puliranje in
struganje kamena s stroji.

Mногоštevilna zaloga
nagrobnihi spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
t in alještov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-
ranih rodbinskih grobišč
(rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran
in hodnikov s šamotnim ali
cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
lavanje napisov v iste.